

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

(p)Bestuursraad

SG
Financieel-Economische
Zaken
Ontwikkeling Financieel Beleid
en Beheer

Ontworpen door

(10)(2e)

(10)(2e)

(10)(2e) @minvws.nl

nota

(ter voorbereiding van een overleg)

Datum
26 mei 2020

Kenmerk

Zaaknummer

Betreft Plan van aanpak beleidsagenda 2021
Vergaderdatum en -tijd 28 mei 2020 14.00 - 15.30uur
Vergaderplaats

Paraaf directeur

Paraaf SG

1 Aanleiding en context

Op Prinsjesdag presenteert het kabinet zijn laatste begroting. De beleidsagenda vormt de politieke inleiding van de begroting en geeft de belangrijkste prioriteiten van VWS weer. Gelet op alle focus op en maatregelen rondom COVID-19 doen we dit jaar een nieuw voorstel voor het proces en de inhoud van de beleidsagenda. Mogelijk komen er nog rijksbrede instructies voor de opzet van de beleidsagenda.

2 Kern van het voorstel

- De hoofdstukken uit voorgaande beleidsagenda's vloeien voort uit de 'strategische beleidsagenda 2018-2021' en betreft (inmiddels) veertien geïnventariseerde onderwerpen¹. Het ligt echter niet voor de hand om binnen de huidige context waar VWS in opereert door te gaan met deze lijst aan onderwerpen. Ondanks verwoede pogingen van onze kant zijn er geen rijksbrede instructies voor de opzet van de beleidsagenda n.a.v. Corona. In ons voorstel nemen we afscheid van de kapstok die veel houvast bood voor de vele programma's en akkoorden. Het is namelijk overduidelijk dat COVID-19 dit jaar de grote 'game changer' is voor de zorg (en het kabinet).
- De boodschap in voorgaande beleidagenda's was: de wettelijke stelselwijzigingen zijn achter de rug, dit kabinet gaat ervoor zorgen dat de zorg voor mensen merkbaar beter gaat worden. VWS heeft (mede) daarom in de vorige beleidsagenda aangekondigd vóór de zomer van 2020 met Contourennota: Zorg voor de Toekomst te komen. Het is op het moment van schrijven echter nog onduidelijk wat de minister met de Contourennota wil.

¹ De hoofdstukken waren: Inleiding: klaar voor de toekomst?, de beweging naar de Juiste Zorg op de juiste plek, betaalbaarheid, organiseerbaarheid, werken in de zorg, preventie, gezondheidsbescherming, sporten en bewegen, jeugd en gezin, waardig ouder worden, meedoen met een beperking, psychische gezondheid, medische ethiek, viering 75 jaar vrijheid.

- Desondanks werkt het team op verzoek van de SG door aan een ambtelijke versie van de Contourennota.
- Gelet op bovenstaande overwegingen doen wij een nieuw voorstel voor de inhoud van de beleidsagenda:
 - We beperken de onderwerpen tot: COVID-19, Contourennota, Hoofdpijnenakkoorden, Sociaal Domein (inclusief Jeugd) en overig. Deze onderwerpen sluiten aan bij de uitkomsten van de Voorjaarsnota en de context waarin VWS op dit moment in opereert. In het laatste hoofdstuk 'overig' kan veel van de restcategorie opgevangen worden. Ook dit jaar werken we met domeinoverstijgende thema's: arbeidsmarkt, patiëntveiligheid, digitalisering en innovatie (w.o. E-health). Deze onderwerpen komen in alle hoofdstukken van de beleidsagenda voor. Daarnaast blijven we op artikelniveau voldoende aandacht schenken aan alle programma's, akkoorden en relevante dossiers op het gehele VWS-terrein. Met deze keuze wordt de beleidsagenda korter, kernachtig en sluit het beter aan bij de begroting van 2021.
 - Aan de ingezette koers van meetbare en afrekenbare indicatoren van voorgaande beleidsagenda's wordt in dit voorstel vastgehouden. Daarmee borgen we een transparante en duidelijke verantwoording in het jaarverslag (beleidsverslag).
- 3 Beslis- en/of besprekpunten**
- Graag bespreken wij het voorstel met u in de bestuursraad alvorens het plan van aanpak wordt besproken met de bewindspersonen.
 - Het coronavirus heeft alles op losse schroeven gezet. Wat betekent dit voor onze kernthema's zoals de Juiste zorg op de juiste plek, hoofdpijnenakkoorden en de domeinoverstijgende samenwerking in de zorg? Hoe kunnen we leren van de crisis?
 - Gelet op de (werk)omstandigheden rondom COVID-19 doen we geen VWS-brede uitvraag. Wij (FEZ) schrijven in samenwerking met de beleidsdirecties op basis van een aantal geïnventariseerde thema's en onderwerpen die uit de voorjaarsbesluitvorming volgen een eerste opzet van de beleidsagenda. De bestuursraad en bewindspersonen worden nauw betrokken bij de voortgang van de beleidsagenda.

SG
Financieel-Economische
Zaken
Ontwikkeling Financieel Beleid
en Beheer

Kenmerk

4 Toelichting per onderwerp

COVID-19

Er zijn de afgelopen weken ongekende maatregelen genomen om verspreiding van het coronavirus tegen te gaan. Maar dergelijk zware maatregelen hebben ook veel andere effecten. Op de kwaliteit van leven in brede zin, op de economie, en via andere kanalen dan corona ook op onze gezondheid. Ook zal waardering voor de zorgmedewerkers en de snelheid waarmee ziekenhuizen zich hebben weten te organiseren aandacht krijgen in de beleidsagenda. De efficiënte en flexibele samenwerking binnen de zorg raakt ook de toekomstvisie over de organiseerbaarheid van de zorg.

Contourennota: Zorg voor de Toekomst

Het kabinet heeft in de vorige begroting (beleidsagenda) vóór de zomer van 2021 aangekondigd met een Contourennota te komen. De Contourennota bevat een integrale analyse van knelpunten die over de domeinen heen spelen en gaat zo concreet mogelijk met oplossingsrichtingen komen. Het huidige stelsel stelt partijen nu in staat om goede en doelmatige zorg en ondersteuning te bieden. Maar de transitie naar het voorkomen van zorg, het verplaatsen en beter

organiseren en het vervangen van zorg lijkt niet vanzelf en niet snel genoeg tot stand te komen. Het is ook geen gegeven dat de verschillenden domeinen samenwerken om de problemen van de toekomst tegemoet te treden. De vraag is wel in hoeverre deze Contourennota een rol moet spelen in de beleidsagenda die op Prinsjesdag wordt gepresenteerd. Het team werkt op verzoek van de SG door aan een ambtelijke versie van de Contourennota.

SG
Financieel-Economische
Zaken
Ontwikkeling Financieel Beleid
en Beheer

Kenmerk

Hoofdpijnenakkoorden

De afgesloten hoofdpijnenakkoorden met de medisch-specialistische sector, de geestelijke gezondheidszorg, huisartsen- en multidisciplinaire zorg en wijkverpleegkundigen leveren door middel van volume- en kwaliteitsafspraken tot en met 2022 een belangrijke bijdrage aan het beheersen van de zorguitgaven. Dit gaat telkens hand in hand met nadenken over de Juiste zorg op de juiste plek. Afgezien van de vraag of vanwege COVID-19 de ambities en beoogde inhoudelijke en financiële resultaten nog volledig haalbaar zijn, staan de HLA afspraken nog steeds overeind. We zullen in de beleidsagenda daarom wel de ruimte moeten pakken om de behaalde doelstellingen en resultaten in beeld te brengen.

Sociaal Domein

De afgelopen tien jaar is het aantal dak- en thuislozen verdubbeld tot 40.000 (bron: CBS). Deze stijging is onaanvaardbaar en daarom maakt het kabinet fors geld vrij voor deze doelgroep. Ook voor de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling maakt het kabinet extra geld vrij. Daarnaast geeft het kabinet invulling aan de motie-Klaver/Westerveld door extra geld vrij te maken voor de gespecialiseerde expertisecentra Jeugdzorg. Het sociaal domein heeft een grote rol gespeeld in de afgelopen voorjaarsbesluitvorming en kan daarom niet onbenoemd worden gelaten in de beleidsagenda. Desondanks kan beargumenteerd worden dat deze onderwerpen – maar ook de omvang – betrekkelijk klein zijn en misschien zelfs een plek moeten krijgen onder overig.

Overig

Dit betreft een restcategorie met thema's zoals Sportakkoord en leven met een beperking. De ervaring leert dat bij VWS veel losse onderwerpen een plek moeten krijgen in de beleidsagenda.

Domeinoverstijgende thema's

Dit jaar wordt het lijstje met overstijgende thema's uitgebreid naar: arbeidsmarkt, patiëntveiligheid, digitalisering en innovatie (zoals E-health). Deze onderwerpen komen in alle hoofdstukken voor.

Zonder mensen in de zorg, staat de zorg stil. Met goed werkgeverschap (ook in navolging van motie-van Kooten), het terugdringen van overbodige administratie en een lagere werkdruk wil VWS de uitstroom stoppen. Daarnaast is er dit voorjaar veel geld vrijgemaakt voor de digitale gegevensuitwisseling in de zorg. Daarom worden de eerder twee overstijgende thema's (patiëntveiligheid en innovatie) met (ten minste) deze twee thema's (arbeidsmarkt en digitalisering) uitgebreid.

Datum	Omschrijving	SG
Eind mei	Eerste opzet van beleidsagenda naar Bestuursraad	Financieel-Economische Zaken
Medio juni	Eerste opzet van beleidsagenda naar Bewindspersonen	Ontwikkeling Financieel Beleid en Beheer
15 juni	Indienen van de eerste complete ontwerpbegroting 2021 conform de in IBOS geaccordeerde stand (=Julibrief)	Kenmerk
14 juli*	Aanleveren concept-beleidsagenda t.b.v. concept-ontwerpbegroting SG-versie	
10 augustus	Indienen van MR-versie van de ontwerpbegroting inclusief beleidsagenda	
31 augustus	Door Financiën verzenden aan de Raad van State van de concept-miljoenennota en de begrotingswetsvoorstellen	

*Koersdatum van 14 juli voor een eerste conceptversie voor interdepartementale afstemming